

لَيْهِ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۶۴﴾

فَإِذَا كُفِرَ لِلْغَالِبِينَ دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ؕ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الدِّيارِ إِذْ هُمْ يُنْشِرُونَ ﴿۶۵﴾

سرای زندگانی اگر می دانستند (۶۴) .
پس ایشان چون سوار شدند در کشتی ها
دعاکنند به جنابِ خدا خالص کنان برای
وی عبادت را پس وقتیکه نجات داد
ایشانرا بسوی زمین خشک ناگهان ایشان
شريك می آرند (۶۵) .

لِيَكْفُرُوا بِآيَاتِنَاهُمْ وَيُكْفِرُوا بِمَا كَفَرُوا ﴿۶۶﴾

تاناسپاسی کنند بآنچه عطا کردیم ایشانرا
وتابره مند شوند^(۱) پس زود (حقیقت
حال را) خواهند دانست (۶۶) .

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مِمَّا وَبَّخَطَفُ النَّاسِ مِنْ حَوْلِهِمْ
آيَاتٍ لِلْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِعِصْمَةِ اللَّهِ يُكْفِرُونَ ﴿۶۷﴾

آیانه دیدند که ما پیدا کردیم حرم با امن را
وربوده میشوند مردمان از دوروبر ایشان
آیا به باطل باور می دارند وبه نعمتِ خدا
ناسپاسی میکنند (۶۷) .

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ
لَمَّا جَاءَهُ ؕ الْبَاطِلُ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ ﴿۶۸﴾

وکیست ستمگار تر از کسی که افتراء کرد
برخدا دروغی را یا دروغ پنداشت سخن
راست را چون آمد پیش او آیا نیست
در دوزخ جای کافران را (۶۸) .

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿۶۹﴾

وآنانکه جهاد کردند در راه ما البته دلالت
کنیم ایشان را براه های خود وهرآئینه
خدا بانیکوکاران ست (۶۹) .

سورة روم مکی است وان شصت آیت
وشش رکوع است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم ﴿۱﴾

بنام خدای بخشاینده مهربان .
الْم (۱) .

(۱) یعنی به درستی یکدیگر بسبب اجتماع بر شريك بهره مند شوند .

غُلِبَتِ الرُّؤْمُ ﴿٥﴾

فِي أَذُنِ الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَلَيْهِمْ سَيَعْلَبُونَ ﴿٥﴾

فِي بَضْعِ سِنِينَ هَذَا لِلَّذِينَ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ
وَيَوْمَئِذٍ يُفْعَرُخُ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥﴾

يُنْصِرِ اللَّهُ لِيُنْصِرَ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

وَعَدَ اللَّهُ لِيُخَلِّفَ اللَّهُ وَعَدَهُ وَكَانَ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٥﴾

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ
الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ ﴿٥﴾

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ
بِلِقَائِي رَبِّهِمْ لَكْفُرُونَ ﴿٥﴾

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ

مغلوب شدند قوم روم^(۱) (۲) .

در نزدیک ترین زمین^(۲) و ایشان بعد از
مغلوب شدن خود غالب خواهند آمد (۳) .

در چند سال خدای راست فرمان پیش
ازین و پس ازین و آن روز شادمان شوند
مسلمانان (۴) .

به نصرت خدا نصرت میدهد هر کرا
خواهد و او است غالب مهربان (۵) .

وعده کرده است خدا خلاف نمی کند
خدا وعده خود را و لیکن اکثر مردمان
نمی دانند (۶) .

می دانند ظاهر را از تدبیر زندگانی دنیا
و ایشان از آخرت بی خبر اند (۷) .

آیا تأمل نه کردند در ضمیر خود که
نیافریده است خدا آسمان ها و زمین را
و آنچه در میان آن هر دو است مگر به تدبیر
درست و به تعیین میعاد میقرر و هر آئینه
بسیاری از مردمان به ملاقات پروردگار
خویش نامتعتقد اند (۸) .

آیاسیر نه کردند در زمین پس بنگرند
چگونه شد عاقبت آنان که

(۱) مترجم گوید فارس بر روم غالب شدند و بعضی بلاد و سرحد را در تصرف خود آوردند چون این خبر بمکه رسید اهل اسلام اندوهگین شدند زیرا که ایشان اهل کتاب بودند و کفار شادمان گشتند زیرا که ایشان و اهل فارس امیان بودند خدای تعالی آیات نازل فرمود و به غلبه روم بر اهل فارس بشارت داد و این در چند سال بعد هجرت متحقق شد و این قصه یکی از دلائل نبوت است .

(۲) یعنی در سرحد خود .

مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَنَارُوا الْآرْضَ
وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ
فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٠﴾

پیش از ایشان بودند بودند توانا تر از ایشان
و شورانیدند زمین را و آباد کردند آن را
بیشتر از آباد کردن ایشان آن زمین را
و آمدند بدیشان پیغامبران ایشان به
معجزها پس نه بود که خدا ستم کند
برایشان ولیکن ایشان بر خویشان ستم
میکردند (۹) .

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاءَ السُّؤَىٰ أَنْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِآيَاتِهِمْ مُّكذِّبِينَ ﴿١١﴾

باز حال بد عاقبت آن کسان شد که بدی
کردند بسبب آنکه دروغ پنداشتند آیات
خدارا و بآن استهزای کردند (۱۰) .

اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٢﴾

خدا نوپیدا می کند آفرینش را باز دوباره
کندش باز بسوی او گردانیده شوید
(۱۱) .

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٣﴾

و روزیکه قائم شود قیامت ملزم شده
خاموش مانند گنهگاران (۱۲) .

وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَكَانُوا
بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ ﴿١٤﴾

و نباشد برای ایشان از شریکان ایشان هیچ
شفاعت کنندگان و باشند به شریکان
خویش نامعتقد (۱۳) .

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِنُونَ بِمَا كَانُوا
يُكْفَرُونَ ﴿١٥﴾

و روزی که قائم شود قیامت آن روز پرا
گنده شوند مردمان (۱۴) .

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ
يُحْبَبُونَ ﴿١٦﴾

اما آنانکه ایمان آوردند و کردارهای
شائسته کردند پس ایشان در بهشت
خوشحال کرده شوند (۱۵) .

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ
الْآخِرَةِ فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُخَصَّرُونَ ﴿١٧﴾

و اما آنانکه کافر شدند و دروغ شمردند آیات
ما را و ملاقات آخرت را پس ایشان
در عذاب حاضر گردانند (۱۶) .

فَسَبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٨﴾

پس به پاکی یاد کنید خدارا وقتی که شام
می کنید و وقتی که به صبح درمی

آئید (۱۷) .

و مر او راست ستائش در آسمان هاوزمین
و آخر روز و آنگاه که در وقت زوال درمی
آئید^(۱) (۱۸) .

برمی آرد زنده را از مرده و برمی آرد مرده
را از زنده و زنده میسازد زمین را بعد
مردن آن و همچنین برآورده خواهید شد
یعنی از قبور (۱۹) .

و از نشانه های خدا آن ست که آفرید شمارا
از خاک باز ناگهان شما مردم شدید بأمور
زندگی خویش پراکنده می پردازید
(۲۰) .

و از نشانه های خدا آن ست که بیافرید
برای شما از جنس شما زنان را تا آرام
گیرید بسوی ایشان و پیدا کرد میان شما
دوستی و مهربانی هر آئینه درین کار نشانه
هاست برای گروهی که تأمل میکنند
(۲۱) .

و از نشانه های اوست آفریدن آسمان ها
و زمین و گوناگون بودن زبانهای
شما و رنگهای شما هر آئینه درین
کار نشانه ست دانش مندان را (۲۲) .

و از نشانه های اوست خفتن شما در شب
و روز و رزق طلب کردن شما از فضل او
هر آئینه درین کار نشانه هاست برای

وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ
تُظْهِرُونَ ﴿۱۷﴾

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ
وَيُعِی الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿۱۸﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ كَبِرُ
تَتَذَكَّرُونَ ﴿۱۹﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا
إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ بَرَآئَةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۲۰﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاجْتِلَافَ أَلْسِنَتِكُمْ
وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿۲۱﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ مَتَاعُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِعَاذُكُمْ مِنْ
قَضِيْبِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿۲۲﴾

(۱) مترجم گوید مراد آنست که در هر وقتی ازین اوقات دلائل تنزیه او از رذائل
و انصاف او بحمائد متجدد میگردد پس مامور شدند بصلوة واللہ اعلم .

قومیکه می شنوند (۲۳) .

وازنشانهای اوست که می نماید بشما برق را برای ترسانیدن و رغبت دادن و فرود می آرد از آسمان آب را پس زنده میکند بسبب آن زمین را بعد مردن آن هرآینه درین کار نشانهاست برای قومی که می فهمند (۲۴) .

وازنشانهای خداست که می ایستد آسمان و زمین به حکم او باز چون بخواند شمارا يك بارخواندن ناگهان شما از زمین برآید . (۲۵)

ومر اوراست آنچه در آسمان ها وزمین ست هریکی برای او فرمانبردارند (۲۶) .

واوست آنکه نوپیدا میکند آفرینش را باز دوباره کندش و این دوباره کردن آسان ترست بروی و مر اوراست صفت بلند تر در آسمان ها وزمین واوست غالب باحکمت (۲۷) .

بیان کرد برای شما مثالی از حال شما آیاهست برای شما از بندگان که مالک ایشانست دست های شما هیچ شریکان در آنچه عطا کردیم شمارا تا شما در آن یکسان باشید می ترسید از ایشان مانند ترسیدن شما از قوم خویش همچنین بیان می کنیم نشانهها برای قومی که می فهمند^(۱) (۲۸) .

وَمِنَ الْيَتِيمِ يُرِيكُمُ الْبُرْقَ حَوْقًا وَطَمَعًا وَيُرِيكُمِ
السَّمَاءَ مَاءً يُسْقِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۲۳﴾

وَمِنَ الْيَتِيمِ أَنْ تَعْلَمَ السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ بِأَمْرٍ ثُمَّ إِذْ دَعَاكُمْ
دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذْ أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿۲۴﴾

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهٗ قٰنِیْنٍ ﴿۲۵﴾

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ
وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿۲۶﴾

ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ هَلْ لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي مَآرِزِكُمْ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ لَهُ
تَخَافَتُهُمْ كَخِفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ كَذٰلِكَ نَقِصُّ الْآيٰتِ
لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۲۷﴾

(۱) حاصل مثل آنست که مملوك بامالك برابر نمی شود پس مملوك خدا را شريك =

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي
مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ نُصَيْرِينَ ﴿۳۰﴾

بلکه پیروی کرده اند ستمگاران خواهش
های خود را بغیر علم پس که راه نماید
کسی را که گمراه کرد خدا و نیست ایشان
را هیچ یاری دهنده (۲۹) .

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ
النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ
الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۱﴾

پس راست کن روی خود را برای دین
حنیف شده پیروی کن دین خدا را که
پیدا کرد مردمان را بروی بدل کردن نبود
این دین خدا را این ست دین درست
ولیکن اکثر مردمان نمیدانند (۳۰) .

مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۳۲﴾

عبادت کنید رجوع کرده بسوی وی
و بترسید از وی و برپا دارید نماز را
و مباشید از مشرکان (۳۱) .

مِنَ الَّذِينَ قَرَّبُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شَيْعًا كُلَّ جُزْءٍ مِمَّا
لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿۳۳﴾

مباشید از آنانکه پراکنده ساختند دین
خود را و شدند گروه گروه هر گروه بآنچه
نزدیک اوست خورسندست (۳۲) .

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا
أَذَقَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِحُوا مِنْهُمْ بَرَاءَةً لَمْ يَشْكُرُوا ﴿۳۴﴾

و چون برسد بمردمان سختی بخوانند
پروردگار خود را رجوع کرده بسوی وی
باز چون بچشانند ایشان را از جانب خود
آسائشی ناگهان طائفه ای از ایشان به
پروردگار خود شریک می آرند (۳۳) .

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَبْتَعُوا مُسُوفًا تَعْلَمُونَ ﴿۳۵﴾

عاقبت حال ایشان آنکه ناسپاسی کنند
بآنچه عطا کردیم بدیشان پس بهره مند
شوید زود حقیقت حال خواهید دانست
(۳۴) .

أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَسْكُرُ مِمَّا كَانُوا بِهٖ يُشْرِكُونَ ﴿۳۶﴾

آیا فرود آوردیم برایشان دلیلی پس آن
دلیل بیان میکند برای ایشان بآنچه با خدا

شريك می آرند (۳۵) .

و چون بچشانیم مردمان را بخشاشی شادمان شوند بآن واگر برسد بدیشان سختی بسبب آنچه پیش فرستاده است دست های ایشان ناگهان ایشان نومید می شوند (۳۶) .

آیا ندیدند که خدا کشاده میکند روزی را برای هر که میخواهد و تنگ میکند برای هر که میخواهد هر آئینه درین مقدمه نشانه ها است برای قومی که ایمان می آرند (۳۷) .

پس بده صاحب خویشی راحقِ وی و مسکین را وره گذرا این دادن بهترست برای کسانی که می طلبند رضای خدا را و این جماعت ایشان در دستگاران (۳۸) .

و آنچه داده باشید از سود تاییفزاید در اموال مردمان پس وی نمی افزاید نزد خدا و آنچه داده باشید از صدقه طلب می کنید رضای خدا را پس این جماعت ایشانند دو چند کننده (۳۹) (۱) .

خدا آن ست که بیافرید شمارا باز روزی داد شمارا باز بمراند شمارا باز زنده گرداند شمارا آیا از شریکان شما کسی هست که بکند ازین کارها چیزی، پاکی اوراست و بلندتر است از آنچه شريك می آرند (۴۰) .

وَإِذْ أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِن تُصِيبْهُمْ سَيْئَةٌ إِنَّمَا يَأْتِيهِمْ إِذِ هُمْ يُبْتَغُونَ ﴿۳۵﴾

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۳۶﴾

فَأَيُّ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْيَسِيرِينَ وَالْبَنِيَّانِ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۳۷﴾

وَمَا يَتَّبِعُونَ رَبَّالَّذِينَ يَرْبُوا فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرِيحُوا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يَتَّبِعُونَ زُكُوفًا يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْهَٰضِمُونَ ﴿۳۸﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَفْعَلُ مِن ذَٰلِكُمْ مَن سِوَىٰ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَنَّا يَشْرِكُونَ ﴿۳۹﴾

(۱) مترجم گوید مالی را که بشرط زیادت میدهند ربا نام نهاده شد .

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَبَّتْ آيَاتِي النَّاسِ
لِيُبْدِيَ لَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا أَلَمْ لَهُمْ رِجْزُونَ ﴿۳۰﴾

پیداشد فساد در بیابان و در دریا بسبب آنچه بعمل آورده دبست های مردمان تا بچشانند ایشان را جزای بعض آنچه عمل کردند بُود که ایشان بازگردند^(۱) (۴۱) .

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِن قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿۳۱﴾

بگو سیر کنید در زمین پس درنگرید چگونه بُود انجام آنانکه پیش از ایشان بودند بودند بیشترین ایشان مشرکان (۴۲) .

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَدِيمِ مِن قَبْلُ إِنَّ يَأْتِي يَوْمَ الرَّمَدِ
لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يَصْدَعُونَ ﴿۳۲﴾

پس راست کن روی خود را برای دین درست پیش از آنکه بیاید روزی که باز گشتن نیست آن را از جانب خدا آن روز متفرق شوند (۴۳) .

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نُقْصِمُ
يَمَّهُدُونَ ﴿۳۳﴾

هر که کافر شد پس بروی ست ضرر کفر او و هر که کرده کار شائسته پس اینجماعت برای خویشتن آرامگاه تهیته می کنند (۴۴) .

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ
لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿۳۴﴾

تاجزا دهد آنان را که ایمان آوردند و کارهای شائسته کردند از فضل خود هر آینه وی دوست نمیدارد کافران را (۴۵) .

وَمِن آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ
رَحْمَتِهِ وَالْجَبْرِي الْأُفْلُكُ بِأَمْرِهِ وَلِيُنذِرَكُمْ مِنْ فَضْلِهِ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۳۵﴾

و از نشانه های خدا آنست که می فرستد بادها را مژده دهنده و برای آنکه بچشانند شمارا از رحمت خود (یعنی باران دهد) و برای آنکه جاری شوند کشتی ها بفرمان او و برای آنکه روزی طلب کنید از فضل او و برای آنکه شما شکر کنید (۴۶) .

(۱) یعنی قحط غرق و سائر مصائب جزای قتلِ بنی آدم می باشد .

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرُمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۴۷﴾

وهرائینه پیش ازتو فرستادیم پیغامبران را بسوی قوم ایشان پس آوردند پیش قوم خود نشانه ها پس انتقام کشیدیم از آنانکه نافرمانی کردند و بود نصرت مسلمانان لازم بر ما (۴۷) .

أَلَمْ يَأْتِ الْيَهُودَ رَسُولٌ مِنْ رَبِّهِمْ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ لَعْنَةُ الْآبَةِ الَّتِي كَفَرُوا بِهَا فَمَا يَصَدَّقُونَ إِلَّا الْأَرْضَ الَّتِي كَانُوا فِيهَا يَحْيَوْنَ وَاللَّهُ يَخْتَارُ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ بَنِي آدَمَ وَنُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ عِلْمًا لِلْعَالَمِينَ ﴿۴۸﴾

خدآن ست که می فرستد بادهارا پس برانگیزانند ابررا پس بگستراند آن ابر را در آسمان چنانکه خواهد و بگرداندش پاره پاره پس می بینی قطرات باران را که بیرون می آیند میان آن پس چون رساندش بهره که خواهد ازبندگان خود ناگهان ایشان شادمان شوند (۴۸) .

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُرًا لِيُنزِلَ الْهَرَمُ عَلَيْكُمْ وَذُرِّيَّاتٌ مِنْ خِلَالِ عُنُقِكُمْ وَالْأَرْضُ سَاهٍ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَيْنُ السَّامِعَةُ ﴿۴۹﴾

واگرچه بودند پیش ازآن که فرود آورده شود برایشان باران نامیدان (۴۹) .

وَالَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْبَيْتِ وَالَّذِينَ هُمْ يُغْتَابُونَ وَالَّذِينَ هُمْ يُغْتَابُونَ وَالَّذِينَ هُمْ يُغْتَابُونَ وَالَّذِينَ هُمْ يُغْتَابُونَ

پس درنگ بسوی آثار رحمت خدا چگونه زنده میکند زمین را بعد مرده بودن آن هرائینه وی البته زنده کننده مردگان ست واو بر همه چیز تواناست (۵۰) .

وَالَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْبَيْتِ وَالَّذِينَ هُمْ يُغْتَابُونَ وَالَّذِينَ هُمْ يُغْتَابُونَ وَالَّذِينَ هُمْ يُغْتَابُونَ

واگر فرستیم بادی پس ببیند آن کشت را زرد شده البته شوند بعد ازآن ناسپاسی کننده (۵۱) .

وَالَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْبَيْتِ وَالَّذِينَ هُمْ يُغْتَابُونَ وَالَّذِينَ هُمْ يُغْتَابُونَ وَالَّذِينَ هُمْ يُغْتَابُونَ

پس هرائینه تونمی شنوانی مردگان را ونمی شنوانی کران را آواز خواندن چون روبرگردانند پشت داده (۵۲) .

وَالَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْبَيْتِ وَالَّذِينَ هُمْ يُغْتَابُونَ وَالَّذِينَ هُمْ يُغْتَابُونَ وَالَّذِينَ هُمْ يُغْتَابُونَ

ونستی تورا ه نماینده کوران را ازگمراهی ایشان نمی شنوانی مگر کسی را که باور میدارد آیات ما را پس آنجماعت

انقیاد کننده اند (٥٣) .

خدا آنست که آفرید شمار از ناتوانی باز داد
مَرشما را بعد از ناتوانی توانائی باز داد
مَرشمارا بعد از توانائی ناتوانی و سپید
موتی می آفریند هر چه می خواهد و اوست
دانا توانا (٥٤) .

وروزی که قایم شود قیامت سبگند
خورند گنهگاران که توقف نکردند یعنی
دردنیا بجز ساعتی همچنین از راه بر
گردانیده میشدند^(١) (٥٥) .

و گویند آنانکه علم و ایمان داده شده
است ایشان راهر آئینه توقف کرده اید
بر وفق کتاب خداتاروز رستخیز پس
اینست روز رستخیز ولیکن شما نمی
دانستید (٥٦) .

پس آن روز سود ندهد ظالمان را عذر
خواهی ایشان ونه از ایشان توبه طلب
کرده شود (٥٧) .

وهر آئینه بیان کردیم برای مردمان درین
قرآن هر مثالی را واگریباری پیش ایشان
نشانه البته گویند کافران نیستید شما
مگر بیهوده گویان (٥٨) .

همچنین مُهر می نهد خدا بر دل های آنانکه
نمیدانند (٥٩) .

پس صبر کن هر آئینه وعده خداراست

أَلَمْ يَخْلُقْنَا مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ
قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا
يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ﴿٥٣﴾

وَيَوْمَ نَعْتَمِرُ السَّاعَةَ يُقَسِّمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا عِبْرَةً
كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ ﴿٥٥﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أُوْتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ
فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ
وَلَكِن كُنْتُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَلَبُوا مَعَدْرَتَهُمْ وَلَا هُمْ
يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَكِنْ
جَمَعْتُمْ بآيَةٍ لِيَقُولُوا الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ
إِلَّا مُبْتَطَلُونَ ﴿٥٨﴾

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

قَاصِدٌ إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا

(١) یعنی چون عقوبات مخلده معائنه کردند دنیا را به مشابه ساعتی خیال نمودند
برعکس آنکه در حیات دنیا را به مشابه خلود خیال میکردند والله اعلم .

وَلَا يَسْتَعْجِلُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦٠﴾

است و سبکسار نه کنند ترا آنانکه یقین نمی آرند (۶۰) .

سورة لقمان مکی است و آن سی و چهار آیت و چهار رکوع است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 اللَّهُ ۱

بنام خدای بخشاینده مهربان .

الْم ۱

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ۱

این آیت های کتاب با حکمت ست (۲) .

هُدًى وَرَحْمَةً لِّمَنْ حَبِيبَ ۲

هدایت و بخشایش برای نیکوکاران (۳) .

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
 يُؤْتُونَ ۳

آنانکه برپامیدارند نماز را و میدهند زکوة را و ایشان با آخرت یقین میدارند (۴) .

أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۴

این جماعت بر هدایت انداز پروردگار خود و این جماعت ایشانند رستگاران (۵) .

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ

و از مردمان کسی هست که می ستاند

اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۵

سخن بیهوده را (۱) تا گمراه کند مردم را

از راه خدا بغیر علم و تمسخر گیرد راه

خدارا این جماعت ایشان راست عذاب

خوارکننده (۶) .

وَلَدًا اتَّخَذَ عَلَيْهِ الْبَنَاتُ وَلِي مُّسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ

و چون خوانده شود برین شخص آیات ما

رو برگرداند تکبرکنان گویا نه شنیده است

آن را گویا در هر دو گوش وی گرانی ست

پس خبرده اورا بعذاب درد دهنده (۷) .

فِي الْأُذُنَيْهِ وَقَرَأَ فَبِئْرَهُ بَعْدَ آيِ الْآيَةِ ۶

هر آئینه آنانکه ایمان آوردند و کردار های

شائسته کردند ایشان را است بهشت های

نعمت (۸) .

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ التَّوْبَةِ ۷

(۱) یعنی مثل قصه رستم و اسفند یار .